לוקי-לאק

הונגריה

היה פעם מלך ולו בן יחיד. כשהנער היה בן שמונה-עשרה אבא המלך bאלץ לצאת למלחמה ארוכה ואת מלאכת השלטון הטיל על בנו, אך אסר עליו להתחתן בהעדרו. הבחור ניהל את המדינה ולא חשב על חתונה. אך כשהגיע לגיל עשרים וחמש, ואבא שלו עדיין לא חזר, חשב שיהיה נחמד אם תהיה לו אישה. המחשבה זו העסיקה אותו עכשיו כל הזמן. אך בהיותו בן ממושמע הוא המשיך לחכות לאבא. שעברו עשר שנים מאז המלך יצא למלחמה, הנסיך קרא לאנשי החצר ויצא איתם לחפש לו כלה. בדרך, ללא כוונה, הגיע למחנה של אביו.
המלך שמח לראות את בנו, ושאל על עניני המלוכה, אך כאשר שמע שהנסיך הולך לחפש אישה, במקום להמתין לחזרתו, כעס מאוד ואמר "אתה יכול ללכת לאן שתרצה, אך אני לא אשאיר את נתיני תחת שלטונך."
רק לופטי, המשרת הנאמן נשאר עם הנסיך ולא הסכים לעזבו. הם נסעו שניהם עד שהגיעו למקום הקרוי גולדטון. למלך גולדטון הייתה בת יפה מאוד והנסיך, ששמע עליה, רצה מאוד לראותה.
בגולדטון קיבלו אותו יפה, כי היה בחור נאה ומנומס. תוך זמן קצר הוא ביקש את ידה של הנסיכה וההורים הסכימו ברצון. החתונה נערכה מיד והנשפים נמשכו חודש שלם.
בסוף החודש הנסיך ואישתו יצאו לדרך הביתה. מאחר שהדרך הייתה ארוכה הם נשארו ללון בפונדק דרכים.
כולם כבר ישנו ורק לופטי, המשרת הנאמן שמר על הזוג הצעיר. בחצות הוא שמע קולות של שלושה עורבים שישבו על הגג ודיברו ביניהם.
"זוג נחמד הגיע הנה היום. חבל רק שבקרוב ימותו."
"זה נכון" אמר העורב השני "כי מחר בצהריים ישבר הגשר שמעל נהר הזהב, בדיוק ברגע שרכבם יעבר עליו."

"וכך יהיה" ענה השלישי. אבל דע שאם מישהו שמע על את שיחתנו ויגלה זאת, רגליו יהפכו לאבן עד הברכיים."
העורבים עפו ובמקומם התיישבו על הגג שלוש יונים.
"אפילו אם הנסיך וכלתו יצליחו לעבור את הגשר, הם ימותו בכל זאת. כי המלך כועס מאוד ושולח מרכבה חדשה לקראתם. כשיעלו עליה תתחולל סערה, תעיף את המרכבה באוויר ותפיל אותה בחוזקה ארצה, והם יהרגו. אלא שמי ששמע ויגלה זאת, יהפוך לאבן עד מותניו."
רק עפו שלוש היונים כשעל הגג הופיעו שלשה עיטים.
"הם לא ינצלו אם יצליחו להתגבר על הגשר השבור והמרכבה המתרסקת. כי המלך שולח להם בגדים מפוארים ואם ילבשו אותם הם ישרפו מיד. אבל מי ששומע זאת ויגלה, יהפוך לאבן מרגליו ועד הראשו."
למחרת בזמן ארוחת הבוקר הזוג ולופטי סיפרו זה לזה את חלומותיהם. ואז אמר לופטי "נסיכי, חלמתי שאם הוד מלכותו יסכים לכל בקשותי, נגיע הביתה בריאים ושלמים. אחרת נאבד את חיינו. חלומותיי תמיד מתגשמים ולא מכזבים אותי. אנא, שמע את עצתי בהמשך הנסיעה."
"אל תהפוך עולמות בגלל חלום" ענה הנסיך "חלומות אינם אלא עננים. אך כדי להרגיע אותך אעשה כפי שתאמר לי."
הם יצאו לדרך ובצהריים הגיעו לנהר הזהב. כשהתקרבו לגשר אמר לופטי "אנא, נסיכי, נעזוב כאן את הרכב שלנו ונלך ברגל. בעיר, לא רחוק מכאן, נוכל להשיג רכב אחר, כי בזה גלגלים כבר חלשים ועלולים להתפרק."
הנסיך הביט על הרכב והוא לא נראה לו כל כך רעוע, אך שמר על הבטחתו. הם ירדו מהרכב והעמיסו את חפציהם על הסוסים. הנסיך וכלתו עברו את הגשר ברגל, ולופטי אמר שרצוי לרחוץ את הסוסים והוא עבר איתם בנהר. הם הגיעו לעיר הקרובה ושכרו רכב שני אך לא נסעו זמן רב. כי מולם הופיע שליח המלך שאמר "הוד מלכותו שולח את

המרכבה המפוארת הזו כדי שתגיע לארצך בכבוד המתאים לבן המלך."הנסיך שמח מאוד על כך אך לופטי אמר "אדוני, תן לי לבדוק את המרכבה לפני שתכנס אליה. אולי מוטב שנשאר ברכב שלנו."
הנסיך לא התנגד ולופטי, אחרי שבדק את המרכבה, אמר "היא רקובה בפנים כמו שהיא מפוארת בחוץ." הוא היכה בה, היא התפרקה לחתיכות והם המשיכו ברכב שלהם.
כשהגיעו לגבול ארצם חיכה להם שליח נוסף שאמר כי המלך שולח בגדים מפוארים לבנו ולכלתו לקראת כניסתם לממלכה שלהם.
ושוב לופטי ביקש מהנסיך שלא ילבש את הבגדים ולא נתן לו מנוח עד שזה בסוף הסכים להשמיד אותם.
החוק במדינה זו היה שברגע שבן המלך מתחתן, הוא מקבל את הממלכה מידי אביו. לכן המלך כעס נורא כשהתברר לו כי התחבולות שלו לא צלחו, שהבן שלו חי עדיין, ושהוא יצטרך למסור לו את הכתר, כי הוא עכשיו נשוי.

הוא רצה לדעת איך קרה שבנו הצליח להישאר בחיים ושאל "בני היקר, אני שמח שחזרת אלי בשלום, אך אינני מבין מדוע לא השתמשת במרכבה ובבגדים ששלחתי לך, ולמה הם הושמדו."
"אכן, אדוני, הצטערתי מאוד על כך, אבל הבטחתי ללופטי משרתי הנאמן שאסכים לכל דבריו במשך הנסיעה. הוא אמר שלא אוכל לחזור בשלום אם לא אשמע לקולו."
המלך זעם מאוד. הוא אסף את ועדת הממלכה ושפט את לופטי למוות. את הגרדום העמידו לפני הארמון. הביאו את לופטי, הקריאו לו את פסק הדין ואחר כך שמו לו את לולאת החבל על צווארו. אך הוא ביקש קודם לומר כמה מילים. "בדרך הביתה לנו בפונדק דרכים" אמר "אני לא ישנתי אלא שמרתי על הנסיך ועל כלתו" וכאן הוא התחיל לספר את כל מה שאמרו העורבים. באותו הרגע רגליו התאבנו עד הברכיים. הנסיך ביקש שלא ימשיך, כי הוא הוכיח את חפותו, אך לופטי לא שם לב לדברי הנסיך והמשיך לספר וכשגמר

היה כבר כולו לאבן, מרגליו ועד ראשו.
הנסיך התאבל מאוד על משרתו הנאמן והחליט שהוא ייסע בעולם כולו כדי לחפש דרך להחזירו לחיים.
בארמון חיה אישה זקנה מנשות המלכה שמתה מזמן. הוא פנה אליה וביקש שבזמן העדרו היא תשמור על כלתו הנסיכה.
"דרך ארוכה לפניך, בני" אמרה האישה "אל תחזור עד שלא תמצא את לוקי-לאק. אם לא הוא, איש לא יוכל לעזור לך."
הנסיך שמע בקולה ויצא לחפש את לוקי-לאק.
הוא הלך הרבה זמן מעבר לגבולות ארצו, ועבר שלושה ימים ביער עבות אבל לא פגש נפש חיה. אחרי שלושה ימים הגיע לנהר שעליו עמדה טחנה גדולה. שם הוא לן ולמחרת שאל אותו הטוחן "אדוני האציל, מדוע אתה הולך לבדך?" והנסיך סיפר לו.
"אני מבקש טובה ממך" אמר הטוחן "אם תמצא את לוקי-לאק שאל אותו מדוע, למרות שיש לי טחנה נהדרת ומצוידת היטב, וגם מספיק תבואה לטחון, אני נשאר עני כל כך שאינני יודע איך לגמור את היום?"
הנסיך הבטיח לו זאת והמשיך בדרכו. הוא הלך עוד שלושה ימים עד שהגיע לעיירה קטנה. היה כבר מאוחר כשהגיע לשם ואורות בחלונות הבתים כבו ולמרות שעבר בכל הרחובות לא מצא בית פתוח בו יוכל ללון.
בסוף ראה בבית אחד אור כלשהו. הוא נכנס ומצא שם שלוש בחורות. הוא ביקש ללון שם והן האכילו אותו וסידרו לו חדר בו יוכל לישון.
למחרת, כשעמד כבר לעזוב, הן שאלו אותו "אדוני האציל, מדוע אתה הולך לבדך?" והנסיך סיפר להן. "אנא" בקשו הבחורות "כשתפגוש את לוקי-לאק שאל אותו מדוע, למרות שאנו כבר בנות שלושים ויותר, טובות-לב, יפות וחרוצות, לא מגיע אלינו מחזר כלשהו?"
הנסיך הבטיח והלך לדרכו. הוא עבר ביער מהבוקר עד הערב ומהערב ועד הבוקר עד שהגיע לקצה היער. שם הוא ראה נחל יפה, אך שונה נחלים אחרים כי המים במקום לזרום בו עמדו במקום.

הנחל התחיל לדבר אליו ואמר "הנסיך, מה מביא אותך למקום פראי זה? אני נמצא כאן כבר כמאה שנה לא הגיע לכאן איש."
"אספר לך" אמר הנסיך "אם תצור לי מעבר בין מים למים כדי אוכל להמשיך ללכת."
המים נפרדו מיד אלה מאלה והנסיך עבר בלי להרטיב את רגליו, וכשהיה כבר בצד השני סיפר את סיפורו, כפי שהבטיח.
"אם כך" אמר הפלג "שאל את לוקי-לאק מדוע, למרות שהמים בי כל כך זכים ובהירים, שום דג או יצור אחר לא רוצה לחיות בי?"
הנסיך הבטיח גם זאת והלך הלאה.
אחרי היער הוא מצא גיא נהדר ובו בית עם גג מכוסה בקני סוף. הוא היה כבר עייף מאוד ונכנס לבית כדי לנוח שם. הכל בבית היה יפה ומסודר ואישה בעלת ארשת פנים יפה ועדינות ישבה ליד האש.
"בוקר טוב, אמא" אמר הנסיך. "בוקר טוב גם לך, בני. מה מביא אותך לכאן?"
"אני מחפש את לוקי-לאק" ענה הנסיך.
"אז הגעת למקום הנכון, בני, כי אני אמו. הוא לא בבית כרגע, כי הוא עובד בכרם. לך גם אתה לשם, ועבוד איתו אך אל תדבר איתו מילה. עכשיו שעה אחת-עשרה. כשהוא יחזור לצהריים שוב איתו ותאכל איתו ביחד. אחרי הארוחה הוא יחקור אותך ואז תוכל לספר לו את כל צרותיך. הוא יענה על הכל שתשאל. היא הראתה לו את הדרך לכרם והוא הלך ועשה הכל כפי שאמרה. אחרי הארוחה הם נשכבו לנוח. ופתאום לוקי-לאק התחיל לדבר.
"אמור לי" אמר "האם אתה אדם אילם, כי אינך מוציא הגה מפיך מאז שבאת לכאן?"
"אני לא אילם" ענה הצעיר "אני רק נסיך מסכן שמשרת נאמן שלו הפך לאבן ואני רוצה לדעת כיצד להחזיר אותו לחיים."
"ותעשה טוב כי זה מגיע לו. חזור לביתך ולאישתך, שבינתיים ילדה לך בן. קח שלוש טיפות דם מזרת של הילד ומרח אותם על פרקי ידיו של פסל האבן, והוא יחזור לחיות."
"אבל יש לי עוד שאלה" אמר הנסיך אחרי שהודה לו "ביער הקרוב לכאן ראיתי נחל נהדר, אך אין בו דג או יצור חי אחר. מדוע?"

"כי עדיין איש עוד לא טבע במים אלה. אך תזהר ועל תאמר לו זאת לפני שתעבור, כי אתה עלול להיות הקורבן הראשון."
"ועוד שאלה, לפני שאלך. בדרך הנה פגשתי שלוש בחורות, כולן יפות, חכמות וחרוצות אך שום מחזר לו בא אליהן. מדוע זה כך?"
"כי הן זורקות את כל האבק מביתן ישר לפני השמש." "והטוחן הזה, בעל טחנה גדולה, למה הוא עני כל כך?" "כי הוא שומר את הכל לעצמו ולא מוכן לתת כלום לאנשים עניים."
הנסיך רשם בקפידה את כל התשובות, הודה שוב ללוקי-לאק ויצא בדרך הביתה.
כשהגיע לנחל זה שאל האם יש לו בשורות טובות. "אחרי שאעבור לצדך השני, אספר לך" ענה הנסיך. הנחל נתן לו לעבור ביבשה והוא עלה על גדה גבוהה, עמד שם וקרא "שמע נחל! לוקי לאק אומר שלא יחיה בך שום יצור חי אלא אם מישהו יטבע בך קודם."
כשהנחל שמע זאת המים התחילו לגעוש ולהתרומם כמעט עד המקום בו עמד הנסיך, אך יכלו רק להתיז עליו קצת, כי הוא החזיק חזק בעץ שבגדה. אזי המים חזרו למקומם.
הנסיך התייבש בשמש והמשיך הביתה.
בדרך נכנס לביתן של הבחורות ואמר להן לא להשליך את האבק שהן מטאטאות בביתן לפני השמש. הוא גם לן אצל הטוחן ונתן לו את תשובת לוקי-לאק.
עוד לפני שהנסיך הגיע הביתה שלושה שודדים ניסו לעבור את המים שבפלג. המים התרוממו והטביעו את השודדים ומאז הפלג נעשה למקום דייג הטוב ביותר בסביבה.
גם הטוחן התחיל לעזור לעניים ובמשך הזמן הוא היה לאחד העשירים שבסביבה.
כשהנסיך חזר הביתה מצא ילד חמוד בזרועות אישתו. הוא נתן דקירה עדינה לזרת של הילד ואת הדם מרח על פרקי ידיו של פסל האבן. זה התחיל מיד לרעוד והאבן התפרקה ומתוכה יצא לופטי הנאמן חי ובריא.
כשהמלך הזקן ראה כל זאת כעס נורא והשתולל עד שנפל לארץ ומת.
לופטי נשאר עם הנסיך ושירת אותו עד סוף ימיו ואם לא מתו, הרי שהם חיים עדיין.